Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 794777 Houten, 12 mei 2026
Zaaknummer: 905740

gemeente Houten

Onderwerp:
Jaarrekening 2025, eerste Begrotingswijziging 2026 en Begroting 2027 Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU)

Beslispunten:
1. In te stemmen met de ontwerp Jaarrekening 2025;
2. In te stemmen met de ontwerp eerste Begrotingswijziging 2026;
3. In te stemmen met de ontwerp Begroting 2027 met meerjarenraming 2028-2030;
4. De financiële gevolgen te verwerken in de tweede bestuursrapportage;
5. Geen zienswijze in te dienen op de drie documenten en het RAZU hiervan op de hoogte te stellen met bijgaande brief.

Samenvatting
Voorgesteld wordt in te stemmen met de Jaarrekening 2025, de eerste Begrotingswijziging 2026 en de Begroting 2027 met meerjarenraming 2028 -2030 van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU).

De (ontwerp)Jaarrekening 2025 eindigt met een positief resultaat. Het bestuur heeft besloten om het volledige resultaat in te zetten voor een verlaging van de deelnemersbijdrage over 2025. De verlaging zal worden verrekend met de deelnemersbijdrage over 2026.
De eerste Begrotingswijziging 2026 laat ten opzichte van de Begroting 2026 een daling zien van de personeelslasten als gevolg van de toepassing van de meeste actuele cao-bedragen.
De Begroting 2027 is opgesteld op basis van een nieuwe indexatiemethodiek zoals die is voorgesteld door de gemeente Utrecht namens de deelnemende gemeenten voor alle gemeenschappelijke regelingen. De Begroting 2027 wijkt op dat punt op dat punt af van de vastgestelde Kadernota 2027.

Aanleiding
Het Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) stelt jaarlijks een jaarrekening van het afgelopen jaar, een begroting voor het komend jaar en zo nodig een begrotingswijziging over het lopende jaar op.

Alvorens ze door het algemeen bestuur van het RAZU definitief worden vastgesteld, worden de ontwerpen – conform art. 22 en 23 van de Gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Zuid-Utrecht – aan de raden van de zes deelnemende gemeenten toegestuurd; dit zijn Bunnik, Houten, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Vijfheerenlanden en Wijk bij Duurstede. Jaarlijks krijgen de deelnemende gemeenten de gelegenheid zienswijzen in te brengen op de Jaarrekening, de eerste Begrotingswijziging en de Begroting.

De burgemeester van Houten is lid van het algemeen bestuur van het RAZU. Het bestuur heeft in zijn bestuursvergadering van 2 april jl. de ontwerpen van de Jaarrekening 2025, de eerste Begrotingswijziging 2026 en de Begroting 2027 met de meerjarenraming 2028 – 2030 van Regionaal Archief Zuid-Utrecht vastgesteld om aan te bieden aan de gemeenteraden voor het proces van zienswijzen.

Bij het definitief vaststellen van de stukken dient het RAZU eventuele zienswijzen in overweging te nemen.

Beoogd effect
Het RAZU financieel in staat te stellen om zijn wettelijke taak uit te voeren door in te stemmen met:
a) de Jaarrekening 2025;
b) de eerste Begrotingswijziging 2026;

c) de Begroting 2027 met de meerjarenraming 2028-2030.

Argumenten per beslispunt

1.1 Krachtens de Gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Zuid-Utrecht is het bestuur van het RAZU verplicht om aan de raden verantwoording af te leggen van de baten en lasten van elk dienstjaar.

Door het aanbieden van de ontwerpen van de Jaarrekening 2025, eerste Begrotingswijziging 2026 en Begroting 2027 met de meerjarenraming 2028 - 2030 van het RAZU aan de raad wordt aan deze verplichting voldaan.

1.2 De Jaarrekening 2025 eindigt met een positief saldo

Het RAZU stelt voor om de bijdrage vanuit de gemeenten voor 2025 met in totaal € 204.003 te verlagen en terug te storten aan de gemeenten. Voor Houten betekent dit een positief effect van € 47.558.

2.1 De eerste Begrotingswijziging 2026 laat een daling zien t.o.v. de primitieve begroting

De eerste Begrotingswijziging 2026 laat een verlaging van de gemeentelijke bijdragen zien ten opzichte van de primitieve begroting. De totale verlaging is € 14.041. Het positieve effect voor Houten is € 3.271. De wijzigingen in de deelnemersbijdrage worden veroorzaakt door:

- Verwerking van Cao-gemeenten 2025;
- Verwerking van de indexatie van de huurkosten van kantoor en archiefbewaarplaats; alsook een tijdelijke huur van kantoorruimte;
- De toepassing van de indexatiecijfers uit de septembercirculaire 2025.
- De incidentele verhoging van de formatie dienstverlening met 0,67 fte (schaal 6)

3.1 De gemeente Houten heeft belang bij een goed functionerende archiefdienst.

Het RAZU wil zich verder ontwikkelen tot een moderne en goed functionerende archiefdienst. Hiervoor is het realiseren van ambities noodzakelijk. De belangrijkste ambities zijn het blijven (door)ontwikkelen van het e-depot, uitvoering te geven aan het privacy programma en het digitaliseren van de archieven. Daarnaast adviseert het RAZU de deelnemende gemeenten bij het op orde brengen van hun informatiehuishouding. De deelnemende gemeenten hebben dus baat bij een moderne en goed functionerende archiefdienst. Om deze taken goed te kunnen uitvoeren heeft het RAZU hier voldoende middelen voor nodig.

3.2 De Begroting 2027 is opgesteld conform een gestandaardiseerde indexatiemethodiek

Het bestuur van het RAZU ontving van de gemeente Utrecht een brief, mede namens de deelnemers van het RAZU, waarin een gestandaardiseerde indexatiemethodiek wordt voorgesteld voor alle gemeenschappelijke regelingen. Gezien het feit dat alle deelnemers zich achter de indexatiemethodiek hebben geschaard heeft het bestuur besloten de indexatiemethodiek over te nemen. De Begroting 2027 wijkt daarmee op dat punt af van de vastgestelde Kadernota 2027.

3.3 In de Begroting zijn wederom bezuinigingsmaatregelen doorgevoerd.

In de programmabegroting zijn de bezuinigingsmaatregelen doorgevoerd uit de vastgestelde Kadernota 2027 met in totaal € 48.000. Het positieve effect voor Houten bedraagt € 11.000. Daarnaast maakt de begroting 2027 de voorgenomen activiteiten en beoogde resultaten goed zichtbaar. Dit leidt tot goed inzicht in, betrokkenheid en grip op de verbonden partij.

3.4 In de Begroting 2027 is een incidentele uitbreiding van formatie van 0,67 fte opgenomen om de sterk toegenomen werkdruk op te vangen bij dienstverlening

Het bestuur concludeerde in de aprilvergadering van 2026 dat het RAZU binnen de bestaande formatie onvoldoende capaciteit heeft om de nieuwe gemeentearchieven te kunnen opnemen en beheren. Het RAZU heeft een structurele formatie-uitbreiding op dienstverlening nodig, maar dat is gezien de financiële positie van de deelnemers op moment van vaststelling (begin 2026) niet haalbaar. Het bestuur heeft daarom besloten om de formatie incidenteel uit te breiden met 0,67 fte (schaal 6). Deze incidentele investering wordt gedekt door de lagere lasten door de toepassing van de nieuwe gestandaardiseerde indexatiemethodiek hiervoor in te zetten. Deze investering kost € 48.000, aandeel Houten is € 11.000.

Voor Houten bedraagt de besparing door de lagere indexatie circa € 11.000, terwijl de extra kosten circa € 11.000 bedragen.

3.5 De meerjarenraming 2028-2030 is vanaf 2028 richtinggevend.
Met de Begroting 2027 ligt het budgettair kader voor het RAZU voor 2027 vast. Dit geldt niet voor de opgenomen meerjarenraming 2028-2030, die indicatief is. Het voor het RAZU geldend budgettair kader 2028 wordt vastgesteld via hun begroting 2028. Voor de jaren 2028–2030 leidt de gehanteerde indexatiemethodiek tot een structureel dempend effect op de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage. Positieve effect voor Houten € 11.000 vanaf 2028.

4.1 Het budgetrecht ligt bij de raad.
Met dit voorstel stijgen de lasten van de Begroting 2027 licht. Hiermee moet de raad formeel instemmen.

5.1 Er is geen aanleiding om zienswijzen in te brengen.
Zowel de Jaarrekening 2025, als de eerste Begrotingswijziging 2026 en de Begroting 2027 zijn in lijn met het huidig Beleidsplan RAZU 2024-2027 en de genomen besluiten van het RAZU-bestuur. De gehanteerde financiële uitgangspunten zijn reëel en komen overeen met wat bij gemeenten gangbaar is.

Kanttekeningen

3.2 Het weerstandsvermogen van het RAZU is klein; het risico op overschrijdingen is reëel
Het bestuur van het RAZU wijst de raad op het toegenomen risico op overschrijdingen door de toepassing van de gestandaardiseerde indexatiemethodiek en de nog geldende 5%-bezuinigingsmaatregel op de personeelslasten. Het RAZU vaart met deze begrotingssystematiek zeer scherp aan de wind en beschikt over te weinig weerstandsvermogen om eventuele overschrijdingen op te vangen. Bij de komende herziening van de gemeenschappelijke regeling zal een risicoprofiel met bijbehorend gewenst weerstandsvermogen opgesteld worden.

Participatie

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is vastgelegd dat de gemeenteraad een zienswijze kan indienen op de ontwerpbegroting. Hiermee is voorzien in bestuurlijke betrokkenheid van de deelnemende gemeenten. Inwoners kunnen gebruikmaken van het spreekrecht tijdens de behandeling van dit voorstel in het RTG.

Financiën en formatie

De financiële consequenties van de twee documenten voor de gemeentelijke bijdrage Houten aan het RAZU worden in de onderstaande tabellen weergegeven.

Totale financiële consequenties RAZU voor de gemeente Houten (bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029	2030
Effect Jaarrekening 2025	-48				
Effect 1e begrotingswijziging 2026	-3				
Effect begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030		-	-11	-11	-11
Financieel effect begroting Houten	-51	-	-11	-11	-11

Bovenstaand financiële effect van het RAZU wordt ten gunste begrotingsresultaat 2026. De financiële effecten van dit voorstel zijn verwerkt met begrotingswijzigingsnummer 133871.

De financiële bijdrage van de gemeente Houten aan het RAZU is als volgt:

Meerjarige ontwikkeling bijdrage gemeente Houten o.b.v. begroting 2027 RAZU (bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029	2030
Bijdrage Houten o.b.v. Kadernota 2027	366	403	406	408	408
Effect Jaarrekening 2025	-48				
Effect 1e begrotingswijziging 2026	-3				
Effect begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030		-	-11	-11	-11
Bijdrage Houten	315	403	395	397	397

Communicatie

De ontwerp Jaarrekening 2025, eerste Begrotingswijziging 2026 en Begroting 2027 worden ter inzage gelegd voor raadsleden en overige belangstellenden.

Voortgang

Niet van toepassing.

Evaluatie

Niet van toepassing

Houten, 12 mei 2026
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de secretaris, de burgemeester,

R. van Netten H.C. Heerschop

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief jaarstukken RAZU
2. Ontwerp Jaarrekening 2025 RAZU
3. Ontwerp eerste Begrotingswijziging 2026 RAZU
4. Ontwerp Begroting 2027 met meerjarenraming 2028-2030RAZU
5. Zienswijze op Jaarrekening 2025 - eerste Begrotingswijziging 2026 en Begroting 2027 RAZU

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Karen Heerschop
2e PoHo:

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 794777

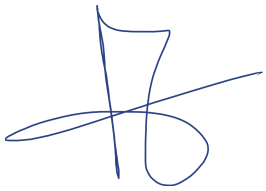
Onderwerp
Jaarrekening 2025, eerste Begrotingswijziging 2026 en Begroting 2027 Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU)

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 12 mei 2026 gelezen en besluit:

1. In te stemmen met de ontwerp Jaarrekening 2025;
2. In te stemmen met de ontwerp eerste Begrotingswijziging 2026;
3. In te stemmen met de ontwerp Begroting 2027 met meerjarenraming 2028-2030;
4. De financiële gevolgen te verwerken in de tweede bestuursrapportage;
5. Geen zienswijze in te dienen op de drie documenten en het RAZU hiervan op de hoogte te stellen met bijgaande brief.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 23 juni 2026.

De raad van de gemeente Houten,
De griffier a.i., de voorzitter,

M.A.J.R. Hermans H.C. Heerschop